

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Ungár Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Ungár Richárd ügyvéd (cím) által képviselt Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (cím) felperesnek, a dr. Szőke Tibor ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. november 15. napján hozott 22.P.24.155/2006/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, annak 7. sorszám alatti indokolása folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000 (Százhúszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az 1911. május 6-án született M.J.Jné (továbbiakban: örökhagyó) 2005 július 23-án elhunyt. Az alperes az örökhagyó második házastársának leánya. A közjegyző az örökhagyó hagyatékát, az (..) Rt.-nél kezelt lakossági folyószámla örökhagyó halálakor egyenlegét 408,-Ft összegben az 1984. március 19-én kelt írásbeli magánvégrendelet alapján, végrendeleti öröklés jogcímén a felperesnek, ingóságait a 2004. július 20. napján kelt írásbeli magánvégrendelet szerinti hagyományosoknak adta át.

A felperes keresetében a Ptk. 474. § (2) bekezdésére és a Ptk. 339. § (1) bekezdésére hivatkozással 5.360.000,-Ft és ennek 2005. július 20-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatának megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Állítása szerint az örökhagyó 2005. július 4-én a pénzügyintézetnél vezetett folyószámlájára az alperes részére adott állandó meghatalmazást. Az alperes az örökhagyó halála előtt, 2005. június 20-án a folyószámlán kezelt és követelt összeget felvette. Az alperes az örökhagyó megbízottja volt, eljárására a Ptk. 474. § (2) bekezdése irányadó. Az örökhagyó a megbízott részére a folyószámlán kezelt összeg felvételére utasítást nem adott. Az alperes nem az örökhagyó érdekeinek megfelelően járt el. A pénzzel megbízójának nem számolt el, a felvett összeget az

örökhagyó halála után sem helyezte letétbe. Eljárásával a végrendeleti örökös felperesnek kárt okozott.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Érvei szerint 2005-ben került ismét közeli kapcsolatba az örökhagyóval, aki postai küldeményeinek átvételére meghatalmazta. Közölte, hogy 1984-ben végrendekezett a felperes javára, 2004-ben a hagyományosok javára. Az 1984. évi végrendeletét már nem tartja hatályosnak, mert 6.000.000,-Ft-t a hitközség javára már átutalt, ezért a számláján lévő összeget 2005. februárjában az alperesnek ajándékozta. 2005. július 4-én személyesen rendelkezést biztosított az alperes javára a folyószámlája felett. Az örökhagyó kórházi tartózkodása alatt betegtársa előtt megerősítette az ajándékozást. Csatolta K.E. közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresettel egyezően marasztalta az alperest, a felperes részére 240.000,-Ft elsőfokú perköltség, az állam javára 321.600,-Ft illeték megtérítésére kötelezte.

A megállapított tényállás szerint az örökhagyó és az alperes 1952. és 1959. között együtt élt. Ezután az örökhagyó ismét férjhez ment, az alperessel a kapcsolatot nem tartotta. Az örökhagyó 2003-ban alapítványt létesített, ennek 2004. évi ülése után kapcsolatukat felújították. Az örökhagyó idős kora folytán az ügyintézésben segítségre szorult. 2005 februárjában kórházba került, onnan rövidebb időre jött ki. Július 4-én az alperessel közösen megjelent a számláját vezető (..) fiókban, a korábbi meghatalmazását visszavonva az alperesnek adott általános meghatalmazást a számlája feletti rendelkezésre. Miután az alperes tudomást szerzett arról, hogy a néhai felépülése már nem várható, a folyószámláról 2005. július 20-án 5.360.000,-Ft-ot felvett. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az örökhagyó az alperes állításával szemben a pénzügyi intézetben tulajdonjogát fenntartva, csupán meghatalmazást adott az alperes részére, arról nem rendelkezett, hogy az állított ajándékot az alperes számlájára utalják át. A számla feletti meghatalmazás nem minősül az ajándék átadásának. Az örökhagyó saját vagyonát nem csökkentette, így az ajándékozás Ptk. 579. § (1) bekezdésében írt feltételei nem valósultak meg. E megállapítást erősíti az alperes előadása, M.J.né tanúvallomása is, amellyel szemben a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozat bizonyítéknak nem tekinthető. Az alperes a pénz felvételével a megbízási szerződést megszegte, ezért a Ptk. 318. §-a és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes kárának megtérítésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Érvei szerint közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal igazolta az ajándékozást. Az ítéleti indokolástól eltérően, az 1984. évi végrendeletben az örökhagyó akként rendelkezett, hogy halála után még megmaradt készpénzvagyonát öröklő a felperes, halálakor a követelt összeg már nem képezte az örökhagyó tulajdonát. Az iratokból kitűnően az örökhagyó több végrendeletet készített, ilyen a 2002. július 23-án kelt, a perben nem álló személyek javára szóló írásbeli magánvégrendelet. Ennek 5. pontja szerint minden, az örökhagyó halála esetére tett ígérete, nyilatkozata, intézkedése hatályát veszti. Ebből következően az

örökhagyó 1984. évi végrendelete is hatálytalan. Az örökhagyó a végrendeletekhez hasonlóan, a folyószámlája feletti, más személyek számára biztosított rendelkezését is megszüntette és kizárólag az alperesnek adott meghatalmazást időbeli és összegbeli korlátozás nélkül. Az alperes jogellenes magatartást nem tanúsított. Alaptalan ezért a Ptk. 474. § (2) bekezdésére vonatkozó felperesi hivatkozás, nem bizonyított ítéleti megállapítás mely szerint „miután az alperes tudomást szerzett arról, hogy a néhai felépülése már nem várható, a folyószámláról 2005. június 20-án 5.360.000,-Ft-ot felvett.”

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes az örökhagyó halálát megelőző három nappal megbízottként vette fel az örökhagyó tulajdonában álló 5.360.000,-Ft-t. Az örökhagyó a fellebbezésben hivatkozott 2002. július 23-án alkotott végrendeletét az okiratot szerkesztő ügyvédnél visszavonta és a letétbe helyezett eredeti példány megsemmisítésre került. Az örökhagyó ajándékozásra vonatkozó ígéretét életszerűtlenné teszi, hogy az (..) fiókban az örökhagyó és az alperes együttes jelenlétében az ajándékozás ténylegesen nem történt meg.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok együttes, okszerű, logikai ellentmondástól mentes értékelése eredményeként a helyesen megállapított tényállás alapján magalapozott döntéssel kötelezte az alperest az örökhagyó hagyatékához tartozó, a jogosulatlanul felvett 5.360.000,-Ft és járulécai megfizetésére.

A fellebbezési érveléssel szemben az ítélőtábla az alábbiakra utal.

A Ptk. 579. § (1) bekezdése értelmében az ajándékozási szerződés alapján az egyik fél saját vagyona rovására a másiknak ingyenes vagyoni előny juttatására köteles. A kötelmi jogi szabályok szerint, ha valaki csak ígéri az ajándékot, az csupán ajánlatot jelent. A perben a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az örökhagyóval annak folyószámláján kezelt követelésére ajándékozási szerződést kötött és ennek alapján vette fel a perben követelt összeget. Az alperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A közjegyzői okiratban foglalt nyilatkozattal szemben a szívésségből történő juttatás, az ajándékozási szándék egyértelmű hiányára utal az örökhagyó eljárása, amellyel számlája feletti rendelkezési jogát fenntartotta és az alperes részére kizárólag meghatalmazást adott. Személyes előadásából kitűnően a meghatalmazás az alperes szubjektív megítélése szerint sem minősült az ajándék átadásának. Minthogy az alperes a megbízási szerződést megszegte, az alkalmazható jogkövetkezmények levonása körében az elsőfokú bíróság helyesen kötelezte a felperes javára kártérítés megfizetésére.

Az elsőfokú eljárásban az alperes nem vitatta, hogy az örökhagyó végrendeleti örököse a felperes, nem hivatkozott a felperes javára szóló végrendelet Ptk. 650. §-a szerinti visszavonása, hatálytalanságára. A fellebbezésben felhozott, az 1984-ben

tett végrendelet hatálytalanságára vonatkozó kifogás sem ad alapot marasztalásának mellőzésére.

A Ptk. 653. §-a értelmében a végrendelet hatálytalanságára csak az hivatkozhat, aki a hatálytalanság megállapítása esetén az örökhagyó után vagy a törvényes öröklés vagy érvényes végrendelet alapján, a megtámadás sikere esetén ténylegesen örökölné vagy teheről mentesülné. Az alperes nem az örökhagyónak, hanem volt házastársának törvényes örököse és az örökhagyó a 2002. július 23-án kelt írásbeli magánvégrendeletében örökösként sem őt, hanem Réti Jánosnét nevezte. Az alperes tehát a felperes javára szóló végrendelet hatálytalansága esetén sem örökölné az örökhagyó után. De teheről sem mentesülné, mert ha nem a felperes lenne az örökös, az alperes kötelezettsége az utóbb készült végrendeletben nevezett örökössel szemben állna fenn. Az arra jogosult R.J.né megtámadásának hiányában a felperes javára szóló végrendelet tehát a jogvita elbírálásánál hatályos. Az ítélet tábla a fentiekben túl megjegyzi, hogy a később készült végrendelet szerinti végrendeleti örökös az örökhagyó halála óta igényét nem érvényesítette. Ebből pedig alappal következtethető, hogy a nem vitásan több végrendeletet alkotó örökhagyó rendelkezése alapján a 2002. július 23-án kelt végrendelet hatálytalanná vált.

A Fővárosi Ítélet tábla a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét- visszautalva az abban kifejtett helyes indokokra is - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban álló, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2008. június 10.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.,
előadó bíró

Dr. Mohácsy Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: